

De GESCHIEDENIS van de WERELD

TEKST VAN J. SCHOONJANS

TEKENINGEN VAN L. EN F. FUNCKEN

DE HERVORMING IN ENGELAND

SEDERT het einde van de Rozenoorlog heerste het geslacht van Tudor over Engeland en ook over Ierland. Het regeerde echter niet over Schotland, daar hadden de Stuarts het bewind in handen en kon het puritanisme van John Knox zijn weg maken. In 1509 stierf Hendrik VII, overwinnaar van Bosworth, en zijn zoon volgde hem op onder de naam Hendrik VIII. Hij en zijn opvolgers zouden de Hervorming in Engeland doorvoeren.

1. — HENDRIK VIII

ALS jongeman was hij briljant en sportief, later werd hij vreselijk dik en lelijk. Hendrik VIII hield van muziek en schone letteren en benoemde Thomas More tot kanselier. Hij wist zelfs iets af van theologie en schreef tegen Luther de « Verdediging van de 7 Sacramenten ». Om dit geschrift kreeg hij van de paus de titel van « Defensor Fidei », verdediger van het geloof.

2. — LADY ANNA BOLEYN

DE koning was gehuwd met Catharina van Aragon, een Spaanse prinses, dochter van de katolieke koningen, en had van haar een dochter, Mary. Na achttien jaar werd hij verliefd op een eredame van de koningin, de knappe Anna Boleyn. Hij vroeg aan paus Clemens VII de annulering van zijn huwelijk, maar dit werd hem geweigerd. Zijn raadgevers, o.m. Thomas Cromwell en Cranmer, de aartsbischop van Canterbury, stelden hem voor zijn huwelijk te verbreken. Wat hij deed. Hij huwde met lady Anna en deze laatste werd met veel luister tot koningin gekroond. Catharina van Aragon verdween van het schouwtoneel.

3. — MEESTER VAN DE KERK

IN 1534 liet Hendrik VIII door het Parlement een wet stemmen de z.g. « Akte van Suprematie », waarbij de koning van Engeland het hoofd werd van de Engelse Kerk. Hij erkende dus het gezag van de paus van Rome niet langer meer. Het gaat hier niet om een ketterij, maar om een schisma. Wie het niet eens was met de koning moest voor de vierschaar verschijnen en Thomas More en de oude kardinaal Fisher werden onthoofd. De goederen van de kloosters werden het eigendom van de kroon.

4. — HET EINDE VAN HENDRIK VIII

OP bevel van de koning werd Anna Boleyn onthoofd. Zij had hem een dochter, Elizabeth, geschonken. Hendrik VIII huwde dan met Jane Seymour, waarvan hij een zoon kreeg. Jane stierf in 1540. Toen huwde de koning met Anna van Cleef. Hij had haar portret gezien geschilderd door Holbein. Anna van Cleef kwam naar Londen, maar de koning vond dat ze in levende lijve lang niet zo mooi was en stuurde haar terug. Hij huwde voor de vijfde keer met Catharina Howard en liet haar onthoofden in 1542 om met Catharina Parr in de echt te treden. Op het ogenblik dat hij er aan dacht haar als heks te doen verbranden, stierf hij. Dat was in 1547.

5. — DE ERFGENAAM

DE zoon van Hendrik VIII en Jane Seymour werd koning onder de naam Edward VI. Hij was negen jaar, ziekelijk, zwak, maar intelligent. Hij studeerde o.m. Latijn en Grieks en kon toen hij dertien jaar was Aristoteles lezen in de originele tekst en Cicero vertalen. Hij stierf toen hij vijftien jaar was na een lange ziekte. Hertog Summerset, voogd van Edward, was een puritein en in 1549 werd Engeland verplicht de dogma's en de organisatie van de Calvinistische Kerk te aanvaarden. Engeland voltooide aldus zijn Hervorming.

(Wordt voortgezet.)